

Aloite 11: Tohtorin tutkinnon laatu

Suomessa koulutetaan runsaasti tohtoreita, ja on esiintynyt arvostelua, että tohtoreita koulutetaan liikaa. Tämä on mahdollisesti tilanne, ja silloin tohtorimäärien vähentämisen tai lisäämisen vuoksi on tehtävä omat toimenpiteensä.

Aloitteen tekijöillä on kuitenkin tullut mieleen, että mahdollisesti ongelma ei olekaan tohtorien määrä, vaan pikemminkin tohtorienväitösten laatu.

Suomessa on perinteenä, että tohtorinväitös on yksi kirja, eli tohtorinväitös. Sinällään tähän ei ole tarvetta tehdä muutoksia, ja perinne on arvokas edelleen.

Aloitteen tekijät kuitenkin kiinnittävät huomiota siihen, että pääasiallinen lukemisto tieteentekijöille on oman alan tieteellisten aikakausjulkaisujen artikkelit.

Tämän vuoksi aloitteen tekijöillä on tullut mieleen, että mahdollinen yhdistelmä tohtorinväitöskirjalle ja tohtorinväitökseen liittyvään artikkelimäärä olisi kohtuullinen ratkaisu ongelmalle.

Tosiasia on, että pelkkä tohtorinväitöskirja ei ole ainut edellytys haettaessa ulkomaisia ja kotimaisia akateemisia työtehtäviä.

Tämän vuoksi aloitteen tekijöille on tullut mieleen, että tutkijoiden liikkuvuuden edistämiseksi tohtorinväitökseen liittyvät tieteelliset artikkelit edistäisivät suomalaisten tohtorien liikkuvuutta kansainvälissä tehtävissä.

Aloitteen tekijöille on tullut mieleen mahdollisuus, että pelkkä tohtorienväitösten määrän seuraaminen voi johtaa ns. tohtoritehtailuun. Tosiasiassa ns. tohtoritehtailu on alasta ja akateemisesta tutkimus- ja oppilaitoksesta riippuva ilmiö, ja tätä ei voi yleistää kaikkiin akateemisiin tutkimus- ja oppilaitoksiin.

Ongelmaksi tässä yhdistelmässä voi tulla, että tavoitteeksi tulee julkaista mahdollisimman monta artikkelia, mikä taas johtaa ns. artikkelitehtailun ongelmaan. Tämäkin ongelma on todellinen, jolloin artikkelien laatu ei olekaan mittari vaan artikkelien määrä.

Tämän vuoksi aloitteen tekijöille on tullut mieleen, että ehkä voisi asettaa työryhmän/toimikunnan selvittämään, että miten tohtorinväitöksen ja tohtorinväitöksiin liittyvien artikkelien yhdistelmälle luodaan selvät pelisäännöt.

Aloitteen tekijöiden mielestä Suomen tieteen taso on hyvä, ja jokainen hyvin tehty tieteellinen väitöskirja edistää omalta osaltaan Suomen tiedettä. Toisaalta Suomen tieteen tason paras mittari on arvovaltaisissa aikakausjulkaisuissa julkaistut artikkelit, ja näiden artikkelien laatu.

Tämän vuoksi ehdotamme puoluekokoukselle seuraavaa:

1) Jäljellä olevalla vaalikaudelle 2007-2011 nimitettävä työryhmä tutkii eri alojen tohtorinväitösten määriin liittyvät ongelmat.

8.4.2010

PK 2010 / A1 / versio 7
Julkinen

- 2) Nimetty työryhmä tutkii, miten eri aloilla voidaan yhdistää tohtorinväitökseen liittyvien artikkelien julkaisu.**
- 3) Nimetty työryhmä tutkii, miten eri aloilla voidaan arvottaa joidenkin tieteellisten julkaisujen taso ja määrä suhteessa tohtorinarvoon vaadittavalle väitöskirjalle.**

Selvää on, että jokaiselle tieteenalalla ei voida laatia samankaltaisia sääntöjä, joten tässä tulee nimetyille työryhmälle erilaisia lisäongelmia ratkaisun esittämiseksi.